

DOM, CESARJA!
VSE ZA VERBO

Domáci Prijatelj.

Zabavno-poučna priloga „Mir-u“.

Leto I.

V Celovcu 10. oktobra 1897.

Štev. 19.

Želja.

Preljuba mati, veš li,
Katera vseh želja
Najbolj iskrena, vroča
Živi mi v dnu srcá?

Da radi mene lila
Vesolja bi solzé,
Da več bi še jih lila,
Kot žalostnih si že!

Bogdan.

Srečni Janko.

(Poslovenil Bogdan.)

Ko je služil Janko sedem let svojega gospodarja, reče mu: „Gospod, moj čas je minul, rad bi šel zopet domov k materi, dajte mi plačilo!“ Gospodar mu odgovori: „Služil si me zvesto in pošteno, — kakoršna je bila služba, tako naj bo plačilo.“ Dá mu kos zlatá, ki je bil tolik, kakor Jankova glava. Janko vzame svojo ruto, zavije va-njo kepo zlatá, dene jo na ramo in krene na pot proti domu. Ko je že nekaj časa noge prestavljal, zagleda jezdeca, ki je dirjal proti njemu čvrst in vesel na bistrem konju.

„Ah“, pravi Janko prav na glas, „kako lepo je jezdit! Sediš kakor na stolu, ne izpodtakneš se ob noben kamen, ohraniš podplate cele in prideš naprej, da sam ne veš kako.“ Jezdec, ki je to slišal, mu zakliče: „Ej, Janko, zakaj pa ti peš hitiš?“ „Ah to kepo moram domov nesti, je sicer zlato, pa niti glave ne morem po konci držati, tudi mi ramo tišči.“ „Veš kaj“, reče jezdec in se ustavi, „menjajva: jaz ti dam konja, ti meni pa kepo.“ „Srčno rad“, pravi Janko, „toda povem vam, kar samega sebe bote morali vleči za seboj.“ Jezdec stopi raz konja, vzame zlató, pomaga Jankotu na konja, dá mu vajeti v roke in reče: „Ako hočeš prav naglo jezdit, moraš z jezikom dleskniti in zaklicati: hop, hop.“ Janko je bil v dno duše vesel, ko je sedel na konju in jahal tako prost kakor tica pod nebom. Čez nekoliko časa mu pride na misel, da bi šlo lahko hitreje. Začne dleskati z jezikom in klicati: hop, hop. Konj začne močno dirjati in predno je Janko zmisli, že ga je vrgel raz sebe in Janko je ležal v jarku, ki je delil njive od deželne ceste. Konj bi mu bil tudi ušel, ko ga ne bi bil zadržal neki kmet, ki je prišel po istej poti in je gnal pred seboj kravo. Janko poišče svoje raztresene ude in se postavi zopet na noge.

Bil je pa zlovoljen in je rekel kmetu: „Slaba šala je jahanje, posebno, če naletiš na tako mrho, kakor je ta, ki rita in te vrže raz sebe, da si lahko vrat zlomiš; jaz se ne vsedem ná-njo nikdar več. Tu mi je že ljubša vaša krava; zložno greš lahko za njo in razven tega imaš od nje mleko, sirovo maslo in sir vsaki dan. Kaj bi dal, ko bi imel tako kravo!“ „No, pravi kmet, „če se vam tako ustreže, hočem zamenjati kravo za konja.“ Janko privoli ves vesel; kmet se požene na konja in naglo odjezdi.

Janko žene svojo kravo mirno pred seboj naprej in premišluje o srečni kupčiji. „Če imam le kos kruha, — in tega mi pač ne bo nedostajalo —, morem vedno, kedar se mi zljubi, h kruhu jesti sirovo maslo in sir. Če me žeja, pomolzem kravo in pijem mleko. Srcé, kaj hočeš še več?“ Ko pride do neke gostilne, ustavi se, pojé v svojem velikem veselju vse, kar ima pri sebi, in si dá za zadnje novčiče pol kozarca piva natočiti. Potém žene svojo kravo naprej, vedno proti vasi, v kateri biva njegova mati. Toda vročina postaja vedno hujša, čim bolj se bliža poldan, in Janko je hodil po pustinji, ki je bila gotovo še eno uro dolga. Bilo mu je tako vroče, da se je jezik nebá prijemal.

„Temu lahko opomorem“, si misli Janko, „pomolzel bom kravo in se z mlekom okrepčal.“ Priveže jo k trblemu drevesu in postavi pod vime svojo kučmo. Toda naj se je Janko še tako trudil, nobena kaplja mleka ni pritekla iz vimena. Ker je bil pa tudi neroden pri molži, sunilo ga je nepotrpežljivo živinče z jedno zadnjih nog tako v glavo, da se je opotekel na tla in da se nekaj časa niti zavedel ni. K sreči pride po isti poti mesar, ki je peljal na samokolnici prešiča. „Kakšne budalosti se tu godé!“ zakliče mesar in pomaga ubogemu Janku na noge.

Janko mu pripoveduje, kaj se je pripetilo. Mesar mu ponudi steklenico rekoč: „Pijte in oddahnite se! Krava menda noče mleka dati? To je staro živinče, ki bi bilo k večjemu še za to, da bi vleklo voz, ali pa, da se zakolje.“ „Ej, ej“, pravi Janko in si pogladi lasé nazaj, „kdo bi si bil to mislil? Pač je dobro, če moreš tako živinče zaklati v domači hiši, kaj dá to mesá! Toda jaz ne cenim visoko kravjega mesa, ni mi dovolj sočno. Há, kdor ima tako mlado prase! To gre drugače v slast, poleg tega pa še klobase!“ „Čujte, Janko!“ poreče na

to mesar, „da vam ustrežem, hočem menjati in vam pustim prešiča za kravo.“ „Bog vam povrne vašo prijaznost“, reče Janko, mu dá kravo in, ko spravi mesar prešiča iz samokolnice, vzame Janko v roke vrv, na kateri je bil privezan prešič. Gre dalje in premišlja, kako mu gre vendar vse po volji, kajti, če se mu pripeti kaka sitnost (neprijetnost), obrne se vendar takoj zopet vse na dobro.

Kmalu se mu pridruži fant, ki je nosil lepo belo gos pod pazduho. Temu začne Janko pripovedovati o svoji sreči, kako je vedno z dobičkom menjal. Fant mu pove, da nese gos k neki botrinji. Prime gos za peruti in reče: „Potežkajte jo! Težka je, težka, pa smo jo tudi 9 tednov pitali. Kdor to pečenko ugrizne, mora si z obeh stranij mast brisati.“ „Dá“, pravi Janko, in tehta gosko z eno roko, „ta ima pravo težo, pa moj prešič tudi ni kar si bodi.“ Med tem se ozre fant oprezno na vse strani in zmaje z glavo. „Čujte“, začne na to, „z vašim prešičkom menda ni vse v redu. V vasi, skozi katero sem šel, je bilo ravnokar prase ukradeno županu iz hleva. Bojim se, bojim se, da imate vi tisto zdaj v roki; bilo bi slabo za vas, ko bi vas zalotili s tem prešičem, najmanjša nezgoda bi bila, da bi vas vtaknili v luknjo.“

Jankotu je postajalo tesno pri srcu. „Oh, moj Bog“, reče, „pomagajte mi iz nadloge! Vi poznate bolj ta kraj, vzemite mojega prešiča in pustite mi svojo gos.“ „Izpostavim se sicer precejšnji nevarnosti“, odgovori mladenič, „toda nočem biti vzrok, da bi vi zabredli v nesrečo.“ Vzame v roke vrv in odžene prase hitro na stransko stezo; Janko pa odide, rešen skrbij, z gosko pod ramo proti domu. „Če prav premislim“, tako dé sam sebi, „imam še dobiček: prvič dobro pečenko, potem obilico masti, ki bo izkapala in slednjič lepo-belo mehko perje (puh), katero si bom dal zatlačiti v podglavnik, na katerem bom sladko zaspal, ne da bi me bilo treba zibati. Kako veselje bo imela moja mati!“

Ko gre skozi zadnjo vas, zagleda moža, ki je brusil skarje in nože in pri delu veselo pel. Janko postoji in ga gleda; potem ga nagovori rekoč: „Vam se dobro godi, ker ste tako veseli pri delu.“ „Dá“, odvrne brusivec, „rokodelstvo ima zlato dno. Prav brusivec je mož, ki najde denar v svojem žepu, kolikorkrat va-nj poseže. Pa, kje ste kupili lepo gos?“ „Nisem je kupil, temveč zamenjal za prešiča.“ „In prešiča?“ „Dobil sem ga za kravo.“ „In kravo?“ „Dobil sem jo za konja.“ „In konja?“ „Za-nj sem dal kepo zlata, veliko kakor moja glava.“ „In zlato?“ „Ej, to je bilo moje plačilo za sedemletno službovanje.“ — „Vi ste si znali vsaki čas pomagati“, reče brusivec. „Ko bi mogli še to doseči, da bi slišali zveneti (rožljati) denar v žepu, kedar vstanete, potem bi dospeli na vrhunec sreče.“ „Kako pa naj to napravim?“ reče Janko. „Brusivec morate postati, kakor sem jaz; ni vam treba prav za prav ničesar družega, nego brusilnega kamena, drugo pride samo ob sebi. Tu imam tak kamen, ki je sicer malo obrabljen, pa radi tega tudi ne zahtevam za-nj ničesar družega, nego vašo gos; ali mi jo daste?“ „Kaj še vprašate“, odgovori Janko, „saj bom postal najsrečnejši človek na svetu; če imam denar, kolikorkrat posežem v žep, kaj mi je treba potem še skrbeti?“ Po teh besedah dá brusivcu gosko.

Brusivec pa pobere težak kamen, ki je ležal poleg njega in reče: „Tu imate še drug trd kamen, na katerem lahko poravnate stare žeblice, če se vam skrivé. Vzemite ga in spravite ga dobro!“ — Janko si naloži kamena in odide veselega srcá, oči so se mu svetile samega ve-

selja. „Jaz sem bil pač v srečni koži rojen“, tako vzklika. „Vse, česar si želim, se zgodi, kakor človeku, ki je bil v nedeljo rojen.“ Ker je bil od ranega jutra na nogah, postaja truden; tudi glad ga muči, ker je bil ves živčev naenkrat povžil takrat, ko je zamenjal konja za kravo. Le težko se pomika naprej in vsak hip se mora ustaviti. Kamena ga neznansko tiščita. Ne more se otresti misli, kako dobro bi bilo, ko ju ne bi bilo treba nositi. Kakor polž se priplazi do nekega studenca.

Tu si hoče počiti in se poživiti s požirkom hladne vode. Da kamenov ne bi kakorkoli poškodoval, položi ju na rob studenca. Potem se pripogne, da bi pil. Toda ker ni dovolj pazil, sune malo ob kamena in ob štrbunkneta (telebita) v vodo. Janko jima sledi z očmi in ko se pogrezneta v globino, poskoči samega veselja, potem pa poklekne in solzan zahvali Boga, da mu je izkazal to milost in ga na tak način rešil kamenov. Le to je še manjkalo k njegovi popolni sreči. „Tako srečnega človeka, kakor sem jaz, ni pod solncem.“ Tako vzklikne in prost vsacega bremena poskoči in hiti, dokler ne pride k materi.

Nekaj o slovenskih krajevnih imenih na Koroškem.

(Dalje.)

VI. Krajevna imena od selišč.

Marsikrat razvidimo iz krajevnega imena, kakšna je bila nova naselbina, ali selo sploh, ali vas ali trg itd.

1. Bajta. Odtod Bajtše v spodnjem Rožu.

2. Dvor. Tri slovenske vasi z imenom Dvor. Dvorce tudi trikrat, Dvorec, nemška vas Tschwarzen je Dvorec, potem imamo Dravski Dvor že l. 861. Trahove (= Drauhofen) zapisan, Stari Dvor dvakrat.

3. Fužina. Beseda je laškega izvira. Fužine dvakrat.

4. Grad. Gradov je na Koroškem jako mnogo, zato tudi krajevnih imen, ki se naslanjajo na to besedo. Grad štirikrat, Grades na Nemcih je Gradec, Podgrad trikrat, Pregrad iz Predgrad dvakrat, Zagrad tudi dvakrat, Gradič, nemški Gradisch je Gradič, Gradiče; Grašišče, mesto kjer je stal v prejšnjih časih grad; Gratzerkogel, Holzgratz je sedaj Št. Mišel na Gosposveškem polju, Gradischbach; potok Rudnik pri Grebinju imenuje se v stari listini od l. 1217.: fluvius qui dicitur Grada. Gradnica dvakrat, Gratzbach; Granitzthal se ne izvaja od granice, kar bi na prvi pogled mislil, temveč od grada, to pričajo listine l. 1297. Gradnitz, pozneje Grednitz. Gradeneck dvakrat, Gradnitzhof, Gratzhof, Gratzelhof; Stari grad pri Spodnjem Dravbergu, Črni grad dvakrat, Gračenica; pod Dobračem je kraj Grascelizen l. 1579. Grascenitzen; nemški Gratschach dvakrat.

5. Hlev. Na nemškem Koroškem je vas Kleblach. Da je slovenskega izvira, kaže končnica. Deblo pa se razvidi zopet iz listin l. 1329.: Chlevlach, Chlaevlach = v Hlevljah starejša listina iz l. 1030. pa ima že nemško prestavo: iuxta Tra fluvium in villa, quam dicunt ad Stallun, t. j. ob Dravi v vasi, kateri pravijo na Hlevljah. Bržkone je tudi krajevno ime Klebas tako tolmačiti.

6. Kajža. Kajže dvakrat, Kajžice tudi dvakrat.

7. Mesto. Sveto mesto dvakrat.

8. Ostrog. Ostrog nemška vas pri Brežah.

9. Pristava. Pristava na Podjunschem.

10. Selo. Selo štirikrat, Sele (= Sela) petkrat, Malo Sedlo in Veliko Sedlo, ker Ziljani govorijo sedlo mesto selo

(kakor tudi šidlo, motovidlo), Selče, nemške vasi Zelsach, Zeltschach, kar je navstalo iz v Sedlicah l. 1102.: Cedelsach, Zellach = v Selach, Zedl (= sedlo) trikrat, Zödl dvakrat, Zedlacherpuff, Sedlica, Sedlitzdorf, Sedlitzberg, Zellbach, Zeil iz Zeilach in to iz v Selach, Seluče iz prejšnjega Selče l. 1488. Zelkach; Maria-Saal je Marija na Selu, čisto blizu je vasica Sele = Zell.

11. **Sleme.** Slemenik gora na Podjurskem.

12. **Stena.** Grad Tentschach je Steniče, v Steničah l. 1236. Fridericus de Stenzach (Eberndorf. Reg. pag. 85).

13. **Stluba** v staroslov. = stopnice. Stobica = Stolbica in nemška vas Stollwitz isto tako.

14. **Stopa.** Stappitz na nemški strani je Stopica.

15. **Strop.** Stropec na Podjurskem.

16. **Straža.** Stražja ves na Zili, Nemci pravijo Strassfried; Stražišče, Podstražišče blizu Celovca, nemška vas Strassach = na Stražah, Traschischk je Stražišče z odpahnjeno začetno črko.

17. **Tyn** v staroslov. = plot, ograda. Tinje leta 1116. Tinach.

18. **Vas ali,** kakor govorimo Korošci, ves. Vesica štirikrat, Nadvesica, Mala ves trikrat, Velika ves tudi trikrat.

19. **Vrata.** Vrate nad Podklošтром tako imenovane, ker je bila tukaj meja med beneško ljudovlado in Koroškim (Kanalska dolina je pripadala k Beneškemu).

20. **Žaga.** Na Žagi mnogokrat. (Dalje sledi.)

V poletnem jutru.

Plovi po zraku
Lastovka mala!
Zgodaj že, zgodaj
Danes si vstala.

Toda kdo ne bi
Danes pohitel
Tja, kamor vabi
Žarek ga svitel!

Meni je tudi
V sobo pogledal,
Nekaj o lepem
Jutru povedal.

Dolgo v obraz je
Svetil zaspani,
Pa me vzpodbujal:
„Vzdrami se, vstani!“

Vén pod nebó sem
Hitel kristalno,
Čute izlil sem
V pesmico hvalno.

Bogdan.

Slaba tovaršija.

„Kdor za smolo prime, se osmoli.“ „Po slabi družini rada glava boli.“ To so znani in stari pregovori, ki imajo vedno svojo veljavo. Martin je bil moder mož in zaradi tega ni nikdar pustil svoje odrasčene hčere in sине v tako družbo, kjer se je bilo bati kaknega pohujšanja. „Oče, reče nekega dné dobra, dvajsetletna hči, Vi mislite, da sem še vedno tako otročja, ker me ne pustite hoditi s sosedovo Lucijo!“ Ta pa je bila prav posvetna in slabega obnašanja. Oče vzame molče iz peči vgašen ogelj ter ga ponudi hčerki. „Otrok moj, saj nič ne peče, le primi ga!“ — Hčerka vzame ogelj v roke, pa glej, roka je bila črna in nevedé si je umazala tudi obleko. — „Človek ne more nikdar dosti previden biti, kedar ima z ogljem opraviti“, reče hči. „Gotovo,“ odgovori oče. „Zdaj vidiš, da oglje človeka onesnaži, če tudi ne žge. Enako je v slabih tovaršijah.“

„Pr. L.“

Kratkočasne pripovedke.

(Iz italijanščine prevel Reberčan.)

6. Soproga dvornega svetovalca, gospoda Fager, in soproga francoskega zakladničarja ste se bili nekega dné srečali v svojih kočijah na ulici Gokij, ki je jedna najožjih v celem Parizu. Obedve ste se hoteli peljati po ulici naprej, pa to je bilo povsem nemogoče. Jedna bi bila morala odnehati, obrniti svoj voz in se peljati nazaj. Toda nobena izmed njiju ni hotela storiti tega koraka, ker se je vsaki dozdeval sramoten in tedanjemu dvornemu obredju (obnašanju) zelo nasproten. Na ta način ste torej ostali nepremično na tistem mestu od 6. ure zjutraj do 12. dopoldne. Opoldne ste poslali svoje slugе po sena in vode za konje, ter naročili, naj se tudi njima prinese južina v kočije. Med tem se je raznesla ta novica po celem Parizu in velika množica se je zbrala okrog gospa. Vsakdo je bil radoveden videti, kako se bo ta prizor končal. Po dolgem premolku je pripeljal nek mestjan, ki je bival ravno v isti ulici, voz vina, in ko je tudi on dalje nego tri ure zastoj čakal, se je podal naslednje h komisarju tistega predmestja ter ga prosil naj mu on pomaga iz zadrege, inace mu najbrž ne bo mogoče priti še za dné na svoj dom. Komisar se je trudil na vse mogoče načine, da bi gospema dopovedal, kaj se spodobi, toda postajali ste vedno bolj trmoglavi. Ker pa z ozirom na njena soproga ni hotel postopati strogo, mu je vendar prišla druga rešilna misel: nasvetovati jima, naj se vrnete obedve ob enem. Ta predlog se je naslednje sprejel in obe ste se, utrujeni od svoje trmoglavosti, odpeljali oblastno nazaj!

7. Mead-a, slovečega zdravnika na Angleškem, nam opisuje zgodovina kot junaka v prijateljstvu; o njem se bere sledeča prelepa dogodbica: Freind, nek drug slaven, angleški zdravnik in Mead-ov velik prijatelj, je prišel na kraljevem dvoru v nemilost, ker je govoril preveč prosto o vladi, in vrgli so ga v ječo v velikem stolpu v Londonu. Nekaj mesecev potem je zbolel prvi minister ter poklical Mead-a, toda ta mu je odgovoril, da bi ga sicer lahko ozdravil, pa dokler ni oproščen njegov prijatelj, Freind, mu niti steklenice mrzle vode ne zapiše. Minister se je izgovarjal odločno, da to nikakor ni mogoče; sicer je pa pripravljen darovati vsakoršno svoto, katerokoli bi zdravnik zahteval. Vendar Mead je ostal v svoji zahtevi neomahljiv. Ko je pa nekoliko dnij potem minister čutil, da postaja njegova bolezen vedno nevarnejša, je naslednje vendar-le prosil kralja milosti za Freinda. V trenutku, ko se mu je dovolila oprostitev, se je Mead z vso resnobo poprijel ministrovega zdravljenja, in še istega dné je prinesel Freind-u pet tisoč ginej*), ki jih je dobil kot plačilo za posete, ktere je storil mesto njega.

Gospodarske stvari.

Travniki pa živina.

(Konec.)

Komur je pa mogoče, naj raztrosi komposta po travniku, kmalu bode mu znamenja dovolj na njem, da travnik ne plačuje tega slabo, kar se njemu daje. Če je travnik pa popolnem oslabil, tedaj ga kaže v jeseni pre-

*) Gineja = 10 gld.; torej pet tisoč ginej = 50.000 gld.

orati in tak se pusti potlej čez zimo; v spomladi pa se prevlečejo brazde z brano bolje, kakor je mogoče in nato se sadi krompir v tako zemljo. Kjer je navada, vseje se tudi sirk; treba pa je krompir okopati, kakor na njivi, kajti okopavanje je potrebno za krompir, dobro pa je za travo, za katero se travnik pripravlja. Za krompirjem vseje se na takem travniku oves in va-nj že tudi travno seme, da se napravi iz vsega novo travnišče, tako pa na koncu tudi že travnik.

Kaj rečemo o gnoju na takem travniku? — Kolikor bolje se gnoji pri krompirju in potlej pri ovsu, toliko lepše raste potem trava in ostane potlej še več let tak travnik dober ter daje lep pridelek. Najbolji gnoj je za travnike kompost, t. j. tak, ki se dela iz vseh mogočih stvari, pomešanih s prstjo ter se preleži eno ali dve sicer kaže, po dve leti na enem kupu. Tak kup pa se mora poleti parkrat prevreči, politi z gnojnico in vmes se raztrese še vselej nekaj pepela. Če je v kompostu tudi kaj lesnih stvari, je gnoj iz njega še tembolji, če ima les časa zato, da sprhni ter razpade v svoje prvotne snovi. Kjer ni mogoče napraviti komposta v toliki meri, da zadostuje za vse senožeči, ki so ga potrebne, naj se spreminjuje pri raztroševanju. Eno leto se dá na ta, drugo pa na drugi travnik, ali morebiti tudi na slabše polje. Na vsak način pa se priporoča gospodarju, da si napravi kompost. Pri gospodarstvu je namreč vselej takih stvari, ki niso za na gnojišče, v kompostu pa so dobre in blato, prst se s ceste ali z drugih krajev, kjer ne mara večasih nihče za prst, dobiva in to brez večjih stroškov, samo nekaj skrbi je treba za to.

Kdor pa ima travnik na hribu, temu ne more biti ljubši gnoj, kakor mu ga daje pepel. Tega ne more človek obrniti za boljšo stvar, kakor če ga raztrese na svojem travniku. Naj ga torej porabi vselej, kolikor ga ima pri hramu, na travnike svoje! Veliko jih nima, tembolji pa mu bodo ti, kolikor jih ima, vsled pepela. To nam kaže skušnja in ona je, kakor znano, najboljša učiteljica, pritrjuje pa ji še tudi učenost, kolikor je nam znano. Kdor torej želi lepo živino, naj ne zabi na to, da je brez dobrih travnikov, brez dobre krme, ne more imeti in torej tudi ne veselja, ki ga dela človeku lepa, dobro rejena živina v njegovih hlevih.

Drobiž.

„Zažvižgaj!“ V železniškem vozu se peljeta oče in sinko. Zadnji hoče biti vedno pri oknu in se iztegovati vven. Oče ga opominja rekoč: „Ne izteguj se preveč vven, da ti sapa klobuka ne vzame!“ Toda vsi opomini so zastoj. Kar stopi oče neopažen k oknu in vzame dečku klobuk z glave. Deček se prime za glavo, oče mu reče karajoče: „Zdaj pa imaš! Mene nisi hotel poslušati, bodi pa brez klobuka!“ Deček zaihti. „No, le cvili“, dé mu oče, ako mi oblubiš, da boš mirno sedel na klopi, hočem zažvižgati in klobuk bo priletel nazaj.“ Ko deček skesano oblubi, da se hoče poboljšati, veli mu oče: „Obrni se proti oknu!“ Deček uboga, oče zažvižga in mu v tem hipu dene klobuk na glavo. Deček nekaj časa mirno sedi poleg očeta na klopi, kar vzame klobuk, ga vrže skozi okno in vzklikne: „Papá, zažvižgaj še enkrat!“ Izprevodnik mi je pravil, da papá ni več zažvižgal, temveč prebrisanega sinka — našvižgal.

Iz šole. Učitelj: „Ali mi more eden od vas povedati, kdo da je našel Ameriko? Vsi otroci odprejo usta.

Učitelj: „No, otroci, spomnite se, bodele vendar znali, kdo je Ameriko našel!“ Vsi so tihi. Le mal fantek vzdigne svojo roko. „A, mali, ti bodeš nam tedaj povedal,“ pravi razveseljen učitelj. „Tu pogledajte ga tega malega Modriča, on je še le osem dni v šoli in mora vas že vse osramotiti! Vi le tukaj sedite kakor biki in nič ne veste. Pazite sedaj, mali Modrič bode vam povedal. Povej tedaj, dragi sinko!“ Mali Modrič se vzdigne jokaje: „Jaz . . bi rad — ven šel!“

Izdajstvo in zvestoba v poklicu. O času francoske prekucije pride oddelek vojakov v neko gostilno iskat duhovnika, da bi ga, kakor so storili z drugimi, peljali v ječo. Gostilničarjeva žena reče, da vé za župnika in ona jih hoče tudi pripeljati. Ukaže svojemu možu, da naj se naredi bolnega, da bode „previden“. Potem odide. Gre v hišo, kjer so bili duhovnik skriti ter prosi, da bi prišli in bolnega moža prevideli. Če tudi hočejo duhovnikovi prijatelji jih odvrtni, naj ne hodijo, se vendar ne dajo spregovoriti ter zvesti v svojem poklicu grejo v gostilno. Prišedši v gostilno, vidijo vojake ter hitro zapazijo, da so jih zapeljali. Ali, kakor bi ničesa ne zapazili, stopijo k postelji. Vojaki so bili mirni. „Skrbimo za bolnika“, pravijo, in s sv. križem v rokah zaukažejo vojakom, naj pokleknejo, kajti gostilničar umira!“ Radovedni stopijo pričujoči k postelji in res vidijo bled umirajoči obraz gostilničarja, ki je bil še pred eno uro zdrav kot riba. Umiral je. Malo pozneje zatisnejo duhovnik možu oči, med tem ko žena blede kot stena vse to gleda, ker vest jej strašno očita, da je ona s svojo hudobijo in svojim izdajstvom to strašno božjo kazen pouzročila. Župnik pa pravijo mirno vojakom: „Sedaj, ko sem storil svojo dolžnost, sem vaš jetnik, če imate povelje mene zapreti.“ Ali poveljnik vojakov pravi: „Vi ste prosti in če mene potrebujete, pokličite!“

Uganke.

Kdo sem?

Po zimi ti ogrevam ude.
Poleti, v dnéh vročine hude,
Potiš se in vzdihuješ v meni.
Pa jedno érko izpremeni:
Na meni rano zaslediš
In radi nje me odložiš.

Rešitev v prihodnji številki.

Rešitev ugank v 18. številki.

Klop — polk.

Smešničar.

* Vitez majhne postave bi bil imel zlesti na visokega konja. Ker se je pa bal, da se mu ne bo posrečilo, je vzdihnil: „Moj Bog, ti mi pomagaj“. Nato se je pognal tako močno na konja, da je padel na drugi strani zopet čez njega. Ko je vstal in čutil, da ga vse boli, je zažgal: „Moj Bog, ti si mi preveč pomagal.“

* Nekega odvetnika je prosil kmet s praznimi rokami za svet, a odvetnik mu je odgovoril: „Kdor hoče luči, mora prinesiti olja.“

Lastnik in izdajatelj Gregor Einspieler, župnik v Podklostru.

Odgovorni urednik Iv. Teršelič.

Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.